

In afschrift aan: Afdeling Strategie & Kennis, A. Broekema

DATUM:	KENMERK:	ONDERWERP:
15 juli 2022	2022.07.15/RL	Advies NRD Dommelsvoort

Geacht college,

De Provinciale Raad voor de Leefomgeving (PRL) heeft een toegewezen taak in het adviseren over MER-projecten in de provincie Noord-Brabant. Daarom zijn we gevraagd - zie uw verzoek van 10 mei 2022 - te adviseren over de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) voor Waterpark Dommelsvoort.

De PRL adviseert:

- over dit project omdat het in de regio consequenties heeft voor de leefomgeving o.a. ruimtelijk, milieukundig en sociaal;
- met een integrale blik en afweging door kennis en netwerken van de verschillende raden van BrabantAdvies te betrekken;
- op hoofdlijnen vanuit een Brabantse scope. Zij kijkt hierbij breder dan alleen naar milieueffecten.

De Maas is een gewilde recreatieve omgeving, zowel voor verblijfsrecreatie als pleziervaart. Bij de locatie Dommelsvoort aan de Kraaijenbergse Plassen (gemeente Land van Cuijk) zijn er plannen voor een waterrijk recreatiepark. Dit initiatief is niet nieuw. In 2011 is voor dit plan een milieueffectrapport opgesteld en in 2012 legde de toenmalige gemeente Cuijk het voorkeursalternatief vast in een globaal bestemmingsplan met maximaal 700 recreatiewoningen, een jachthaven met 500 ligplaatsen en een centrale voorziening. Het plan kwam destijds niet tot uitvoering en is nu door een nieuwe initiatiefnemer weer opgepakt. Er is een nieuwe m.e.r.-procedure nodig voor actualisatie van het oude milieueffectrapport (MER).

Voor een 'maximale waterbeleving' bij het Waterpark worden er kanalen gegraven, zodat elke woning aan het water staat. Bij de aanleg moet flink wat grond verplaatst worden. Voor deze ingreep is een ontgrondingsvergunning nodig, daarom is de provincie coördinerend bevoegd gezag voor het MER. De gemeente Land van Cuijk is bevoegd gezag voor de besluitvorming over het uitwerkingsplan.

Heroverweeg of destijds gemaakte keuzes nog passend zijn

De actualisatie van het MER is op zich een goede zaak. Het plan voor een grootschalig vakantiepark is meer dan tien jaar oud en sindsdien is het bestemmingsplan niet meer aangepast. Doordat het plan opnieuw getoetst wordt aan actuele inzichten – zoals de huidige stikstofregels, regels voor duurzaam bouwen, de bijdrage aan de energietransitie en gevolgen voor onder andere luchtkwaliteit, geluid en beschermde dier- en plantensoorten – komt er actuele informatie beschikbaar die bruikbaar is voor de afweging.¹ Maar we willen ook de fundamentele vraag meegeven óf de keuze van tien jaar geleden voor een grootschalig vakantiepark nog wel passend is. Enkel de actualisatie van het planMER voorziet niet in die vraag. We begrijpen dat een heroverweging niet de formele taak van de provincie is. Toch willen we dit adresseren bij de betrokken partijen.

De opgaven voor natuur, klimaat(adaptatie) en water zijn de afgelopen jaren urgent geworden. Het planMER beoordeelt de effecten van Waterpark Dommelsvoort op het gebied. Dat is een andere benadering dan de vraag beantwoorden hoe deze ontwikkeling past in een bredere gebiedsvisie waarbij principes als 'bodem en water sturend'² snel aan relevantie winnen. Bovendien vragen we aandacht voor economische en sociale aspecten. Eén op de drie vakantieparken in Brabant heeft immers vraagstukken met betrekking tot oneigenlijk gebruik, zoals huisvesting van arbeidsmigranten of permanent wonen. Bij enkele vakantieparken zijn vermoedens van ondermijnende criminaliteit. Hoewel dat niet per se in deze ontwikkeling hoeft te spelen, zal de komst van een nieuw groot vakantiepark consequenties kunnen hebben voor de vitaliteit van oude(re) parken in Brabant. Met de huidige personeelstekorten moet ons inziens ook de vraag worden beantwoord hoe deze ontwikkeling zich verhoudt tot de lokale werkgelegenheid.

Bij de uitwerking van het MER en het uitwerkingsplan voor Waterpark Dommelsvoort willen we vervolgens nog de volgende punten meegeven.

1. Bekijk ontwikkelingen rondom de Kraaijenbergse Plassen in samenhang

Door de komst van Waterpark Dommelsvoort zullen de Kraaijenbergse Plassen intensiever gebruikt worden. Met name de groei van het aantal vaartuigen vraagt mogelijk om een herinrichting van de Kraaijenbergse Plassen. Het is daarom opvallend dat 'de Plassen zelf' niet tot het plangebied van het MER behoren. Vragen die bij ons leven zijn of er een nieuwe doorgang naar de Maas nodig is of dat de huidige doorgang voldoet aan de groeiende vraag? Wat betekent de ontwikkeling van een nieuwe jachthaven voor de (tijdelijke) jachthaven 't Loo in Linden? En is de keersluis bij Cuijk toegerust op de toenemende drukte op het water? We adviseren de gemeente Land van Cuijk een visie voor de Kraaijenbergse Plassen op te stellen waarin de vraag beantwoord wordt wat het gebied kan betekenen voor de opgaven voor klimaat, natuur en water en die rekening houdt met de verwachte toenemende drukte op het water en de verkeersveiligheid op het water.

2. Borg de waterkwaliteit

Aangezien de Kraaijenbergse Plassen zijn aangewezen als zwemwater en in open verbinding staan met de Maas, moet de waterkwaliteit voldoen aan de Europese Kaderrichtlijn Water. Het is te verwachten dat er effecten zijn op de waterkwaliteit door bodemingrepen zoals ontgroning en de bouw van de jachthaven en recreatiewoningen. Daarnaast zijn er risico's voor verslechtering van de waterkwaliteit door de woonfunctie langs de lange oevers, zwerfafval, de uitstoot van gemotoriseerd verkeer op het water en land en dumpingen van afvalwater. We adviseren hier in het MER rekening mee te houden en bij besluitvorming over het plan randvoorwaarden te formuleren voor het borgen van de waterkwaliteit van de Kraaijenbergse Plassen.

3. Bouw en exploiteer het vakantiepark natuurinclusief

We vinden het positief dat in het MER de mogelijkheden voor natuurinclusief bouwen onderzocht worden, maar zijn van mening dat hier concretere stappen in gezet kunnen worden die bijdragen aan de eerder genoemde urgente opgaven van natuur, klimaat en water. We adviseren de gemeente Land

¹ In een artikel in [De Gelderlander \(6 april 2022\)](#) wordt door de initiatiefnemer al gesteld dat er geen 700 recreatiewoningen in het gebied komen. 'Het aantal nieuwe wooneenheden wordt afgesteld op lopende onderzoeken', aldus de initiatiefnemer. Daarmee doelt de initiatiefnemer op de milieueffectrapportage en onderzoek naar flora en fauna in het gebied.

² Zie de notitie van het [Nationaal Programma Landelijk Gebied](#)

van Cuijk om de uitkomst van dit onderdeel van het MER vast te leggen in voorwaarden voor natuurinclusieve bouw én exploitatie. Natuurinclusieve exploitatie heeft niet alleen positieve effecten voor de omgeving, maar biedt ook kansen voor marketing en positionering van de exploitant. Het concept van duurzame vakantieparken doet het bijvoorbeeld in Duitsland een stuk beter met boekingen dan parken die zich niet zo positioneren. Denk daarbij ook aan inrichtingen zoals natuuroevers, vogelkijkwanden en wandel- en fietspaden.

4. Zet in op duurzaam verkeer

a. Bekijk de verkeersstructuur in een bredere context

De focus van de verkeersstructuur ligt erg op het autoverkeer. Dat is logisch gezien het karakter van de ruimtelijke invulling van het plan. Een punt van aandacht daarbij is de beoogde doelgroep en oriëntatie van de bezoekers. Gezien de ligging nabij Duitsland verdient het de aandacht om ook te bekijken wat de druk op het (auto)wegennet zal worden in de verdere omtrek van het plangebied. Daarnaast verwachten we door de aanwezigheid van de jachthaven en recreatiewoningen met aanlegsteigers een toename van auto's met trailers en boten. Wij vragen ons af of de verkeersstructuur ook hier op is berekend.

b. Onderzoek mogelijkheden van duurzaam verplaatsingsgedrag

Het is goed dat bij de te onderzoeken milieuaspecten ook de bereikbaarheid voor het openbaar vervoer en langzaam verkeer is meegenomen. We bevelen aan om bij de uitwerking verder te kijken dan de ligging van het OV- en fietsnetwerk en de kansen te onderzoeken voor duurzaam verkeer en vervoer. Dat kan een combinatie van vervoerswijzen zijn, inzet op deelmobiliteit voor bezoekers en stimuleren dat dagjesbezoek van de haven met de fiets komt. Maak daarom een uitwerking over de kansen en mogelijkheden van stimulering van duurzaam verplaatsingsgedrag, bijvoorbeeld door een verbod van autoverkeer op bepaalde tijden op het park.

5. Blijf in gesprek met de omgeving

Door de jaren heen zijn door omwonenden en lokale en regionale gebruikers van het gebied verschillende zorgen geuit over de grootschaligheid van het plan, verkeersoverlast in en naar Beers en Linden, de bescherming van natuur en milieu en geluidsoverlast.³ Ook vrezen de inwoners van Linden en Beers een te hoge recreatieve druk. Deze zorgen zijn gezien de zienswijzen (nog) niet weggenomen. Blijf daarom in gesprek met de omgeving en ga op zoek naar een plan dat past in de omgeving binnen de huidige tijd en geen onherstelbare schade aan het gebied toebrengt.

Wij wensen u succes en veel wijsheid in de verdere afweging. Graag zijn wij bereid hierover mee te denken.

Met vriendelijke groet,

Pieter van Geel
BrabantAdvies,
voorzitter Provinciale Raad voor de Leefomgeving

³ Dit speelt met name in Linden. Omwonenden ervaren op dit moment overlast van onder andere housemuziek en dat zal naar verwachting met de realisatie van Waterpark Dommelsvoort alleen maar toenemen ([artikel Gelderlander, februari 2022](#)).